

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Średniowieczne herezje**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-SH-01uwm2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): fakultatywny – wykład mistrzowski
4. Kierunek studiów: historia
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): II stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I-II
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **30 h W**
9. Liczba punktów ECTS: 3
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:
prof. UAM dr hab. Adam Krawiec – kraam@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

Zapoznanie studenta z dziejami ruchów heterodoksyjnych w obrębie średniowiecznego chrześcijaństwa, ze wskazaniem na problemy źródłowe i interpretacyjne odnoszące się do tej sfery dziejów, kontrowersje historiograficzne z nimi związane, a także na formy obecności dziedzictwa średniowiecznych ruchów hereetyckich we współczesnej kulturze i pamięci historycznej.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): brak
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	ma pogłębioną wiedzę w zakresie kluczowych zagadnień związanych z dziejami heterodoksyjnych odłamów chrześcijaństwa w średniowieczu;	K_W01; 03; 04; 07; 12; K_U10
EU_02	zna i rozumie problemy związane z analizą różnych kategorii źródeł pisanych, odnoszących się do dziejów ruchów hereetyckich w średniowieczu;	K_W07; 08; 09; 10
EU_03	ma świadomość poziomu swojej wiedzy na temat dziejów ruchów hereetyckich w średniowieczu i konieczności jej stałej aktualizacji w związku z rozwojem badań nad tym zagadnieniem;	K_W14; 15; K_U05; 09
EU_04	posiada wiedzę na temat funkcjonowania wyobrażeń o średniowiecznych herezjach we współczesnej kulturze oraz ich znaczenia dla europejskiego dziedzictwa kulturowego oraz pamięci zbiorowej.	K_W06; 17; K_U02; 03; 06

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Czym jest herezja: terminologia i problemy źródłowe związane z badaniami herezjologicznymi.	EU_01; 02; 03; 04

Herezje w późnym antyku i wczesnym średniowieczu, a kształtowanie się doktryny Kościoła.	EU_01; 02; 03; 04
Reforma Kościoła w XI wieku i pierwsze herezje średniowiecznego Zachodu.	EU_01; 02; 03; 04
Herezje XII wieku: uczeni, wędrowni kaznodzieje i „ekscentrycy”.	EU_01; 02; 03; 04
Początki średniowiecznych ruchów dualistycznych: od manichejczyków do bogomitów.	EU_01; 02; 03; 04
Kataryzm: spory historiograficzne o genezę i doktrynę.	EU_01; 02; 03; 04
Dzieje kataryzmu: rozkwit i upadek.	EU_01; 02; 03; 04
Waldensi - najtrwalszy ruch heterodoksyjny średniowiecznej Europy.	EU_01; 02; 03; 04
Heterodoksyjne ruchy dobrowolnego ubóstwa w pełnym średniowieczu.	EU_01; 02; 03; 04
Joachim z Fiore i milenaryzm średniowieczny.	EU_01; 02; 03; 04
Wyobrażone sekty późnego średniowiecza: lucyferianie i bracia/siostry wolnego ducha.	EU_01; 02; 03; 04
Narodziny „herezji czarów”.	EU_01; 02; 03; 04
Początki „protoreformacji”: Jan Wiklef i lollardzi.	EU_01; 02; 03; 04
Jan Hus i „rewolucja husycka”.	EU_01; 02; 03; 04
Rozkwit i upadek husytyzmu.	EU_01; 02; 03; 04

5. Zalecana literatura:

- Czarniecki P., *Geneza i doktrynalny charakter kataryzmu francuskiego (XII-XIV w.)*, Kraków 2017;
- Kumor B., *Jesień kościelnego średniowiecza*, Lublin 2005;
- Kumor B., *Wczesne średniowiecze chrześcijańskie*, Lublin 2001;
- Kumor B., *Złoty okres średniowiecza chrześcijańskiego*, Lublin 2005;
- Lambert M., *Średniowieczne herezje*, Gdańsk 2002;
- Manteuffel T., *Narodziny herezji*, Warszawa 1963;
- O'Shea S., *Herezja doskonała*, Poznań 2002;
- Podkowski E., *Heretycy i inkwizytorzy*, Warszawa 1971;
- Ryś G., *Inkwizycja*, Kraków 2001;
- Zientara B., *Historia powszechna średniowiecza*, Warszawa 2002.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	X
Dyskusja	
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	

Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	EU_01	EU_02	EU_03	EU_04		
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test						
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) - aktywna obecność na zajęciach	X	X	X	X		
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	
	Czytanie wskazanej literatury	60
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		90
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		3

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): bardzo dobra znajomość omawianych zagadnień; doskonała znajomość literatury przedmiotu;

dobry plus (+db; 4,5): jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami;

dobry (db; 4,0): dobra znajomość omawianych zagadnień; zadowalająca znajomość literatury przedmiotu;

dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca znajomość omawianych zagadnień; przeciętna znajomość literatury przedmiotu;

dostateczny (dst; 3,0): wybiórcza znajomość zasadniczych zagadnień omawianych podczas zajęć;

niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca znajomość zagadnień realizowanych w trakcie zajęć.